

گاهنامه رویش

سال سوم ، شماره
پنجاهم

در این شماره می خوانید:

۱. سخن سردبیر

۲. فلسفه نام گذاری روز دانشجو از

منظر تاریخ ایران

۳. سیری بر جایگاه دانشجو معلم

۴. وظیفه دانشجو معلمان از دیدگاه

رهبری

۵. دغدغه های دانشجو معلمان در

جامعه

۶. نقد و تحلیل کتاب حرفی از

جنس بلور

۷. نقش آموزش و پرورش در

حوادث اخیر ایران

فهرست

- سخن سردبیر ۱
- فلسفه نام گذاری روز دانشجو از منظر تاریخ ایران ۳
- سیری بر جایگاه دانشجومعلم ۵
- وظیفه دانشجو معلمان از دیدگاه رهبری ۷
- دغدغه های دانشجو معلمان در جامعه ۱۰
- نقد و تحلیل کتاب حرفی از جنس بلور ۱۳
- نقش آموزش و پرورش در حوادث اخیر ایران ۱۵

با تعالی

سخن سردبیر

میزان برخورداری دانشجویان از معنویت تضمینی برای فردا و امروز اوست. آنها باید نسبت به جامعه خود حس مسئولیت پذیری و تعهد داشته باشند و ابتدای امر معنویات را بر مادیات ارجحیت دهند و رسیدن به این هدف نیازمند به انس با خدا و چشیدن لذات ذکر و دعاست و این وظیفه و هدیه بر عهده تشکل ها و انجمن های اسلامی است که وظیفه اصلی دانشجویان متخصص کشور ما می باشد.

شهید چمران در رابطه با حادثه ۱۶ آذر می گوید: وقایع آن روز چنان در نظرم مجسم است که گویی همه را به چشم می بینم، صدای رگبار مسلسل در گوشم طنین می اندازد، سکوت موحش بعد از رگبار، بدنم را می لرزاند، آه بلند و ناله جانگداز مجروحین را در میان این سکوت دردناک می شنوم. دانشکده فنی خون آلود را در آن روز و روزهای بعد به رای العین می بینم...

شنا سنامه

□ مدير مسئول: زهرا محمدي

□ سردبير: زهرا شريفی

□ هيئت تحريريه: مبينا سبحانی لك، رويآ حسين زده، نازنين محمدي؛ ژيلا

خليلي، سما آذري، نسترن قلعه پور، زهرا شريفی، شادي خضري، زهرا

محمدي

□ صفحه آرا: فاطمه سبزي

□ ويراستار: فاطمه سليمانی

فلسفه نامگذاری روز دانشجو چیست؟

چند درصد از جوانان امروزی که روزها دوران دانشجویی خود را می گذرانند، می توانند به این پرسش ساده پاسخ دهند که چرا روز ۱۶ آذر به عنوان روز دانشجو انتخاب شده است؟

به گزارش خبرنگار حوزه حماسه و مقاومت گروه فرهنگ خبرگزاری آنا، در تقویم رسمی کشورمان روز ۱۶ آذر به عنوان روز دانشجو نامگذاری شده است، اما دلیل انتخاب این روز چیست؟ چند درصد از جوانان امروزی که در این روزها عنوان دانشجو را یدک می کشند، می توانند به این پرسش ساده پاسخ دهند که چرا روز ۱۶ آذر به عنوان روز دانشجو انتخاب شده است؟ امروز با گسترش فضای مجازی در دسترس بودن امکانات و اطلاعات فراوان می توان با جستجوی ساده به این پرسش و سولاتی از این دست درخصوص روزهای مختلف موجود در تقویم، پاسخ داد.

اما حقیقت ماجرا این است که نامگذاری این روز به یاد ۳ دانشجویی است که در سال ۱۳۳۲ به شهادت رسیدند، جوانان دغدغه‌مندی که به دیدار رسمی نیکسون معاون رئیس جمهور آمریکا با محمدرضا شاه پهلوی اندکی پس از کودتای ننگین آمریکایی در ۲۸ مرداد اعتراض داشتند و نتیجه این اعتراضات هم شهادت آنها توسط رژیم ستمشاهی همان دوران بود.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیداری که با اساتید و دانشجویان در ۲۴ آذر سال ۱۳۸۷ و در دانشگاه علم و صنعت داشتند، به تاریخچه این واقعه اشاره کرده و فرمودند: «۱۶ آذر در سال ۳۲ که در آن سه نفر دانشجو به خاک و خون غلتیدند، تقریباً چهار ماه بعد از ۲۸ مرداد اتفاق افتاده؛ یعنی بعد از کودتای ۲۸ مرداد و آن اختناق عجیب - سرکوب عجیب همه ی نیروها و سکوت همه - ناگهان به وسیله دانشجویان در دانشگاه تهران یک انفجار در فضا و در محیط به وجود می‌آید. چرا؟ چون نیکسون که آن وقت معاون رئیس جمهور آمریکا بود، آمد ایران. به عنوان اعتراض به آمریکا، به عنوان اعتراض به نیکسون که عامل کودتای ۲۸ مرداد بودند، این دانشجویها در محیط دانشگاه اعتصاب و تظاهرات می‌کنند، که البته با سرکوب مواجه می‌شوند و سه نفرشان هم کشته می‌شوند. حالا ۱۶ آذر در همه ی سال‌ها، با این مختصات باید شناخته شود. ۱۶ آذر مال دانشجوی ضد نیکسون است، دانشجوی ضد آمریکاست، دانشجوی ضد سلطه است.»

نازنین محمدی

سیری بر جایگاه دانشجو معلم

در خلال انبوهی های این دنیا چراغی الماس گون بشر را از فرسنگ ها سوی خود شعله ور می کند؛ چراغی آتشین با سوز مهربانی.

چشمک زدن چراغ این بار درخشش سفیدی الماس را بیشتر هویدا می کند. آرام آرام که به چراغ نزدیک تر می شوم گویی جهان را زیباتر می بینم؛ روشن تر از همیشه تازه تر از گذشته.

آری درست متوجه شده ای معلم را گویم چراغ روشنایی؛ لَوْ دیده جهانم را گویم

ای لَوْ دانایی زبان قاصر است ز وصف جمالت لیکن قلم عاجزانه با تضرع چون آشنایی
غریب در میان سبزی دامانت قد خم کرده است تا شاگردی کند و بازگو روایت زیبایی گوهر
درونت را ...

ای معلم سالهاست قلم خود را در طلب وصول به شاگردی مکتب توست که سرگردان کویت
میبینمش. شکر تو را هزار بار خدایا آخر رسیدن به وصال این مکتب

بله اکنون دانشجو معلم هستم شاگرد در گاه کوی معرفت؛ ایثار؛ صداقت و پاکی.

حال که در سایه نخل پربار معلمین عزیز شاگردی می کنم می خواهم قلم را اندکی به آینده
سوق دهم تا آنجا که گوش جانم را میهمان غلغله کلاس درس بینم؛ نوازش لبخندها و سر و
صدای بچه های کلاس را گویم

آری می خواهم معلم شوم تو نیز گر خواهی دغدغه معلم شدنم را بدانی همچون قلم مرا در سفر
به دنیای صندوقچه آرزوهایم همراهی کن؛

شادی خضری

وظیفه دانشجو معلمان ازدیدگاه رهبری

مقام معظم رهبری بر وظایف معلمان در بیانات خود اشارات زیادی داشتند که بر آن اساس علم آموزی، تفکر، اخلاق و رفتار از مهمترین وظایف یک دانشجو معلم به حساب می آید.

به گزارش باشگاه دانشجومعلمان ایران به نقل ازدانشجو؛ سیدحسن آقامحمدی در جمع دانشجو معلمان بسیجی دانشگاه های فرهنگیان کشور در دور دوم خط امام در تالار اجتماعات اردوگاه دشت بهشت شاندیز با بیان اینکه براساس فرمایش مقام معظم رهبری انسان از مسیر مهمتر است گفت: این فرموده مقام معظم رهبری به این معناست که اگر مسیر هموار هم باشد این انسان است که باید از آن عبور کند و اگر مسیر دارای موانع عبوری باشد یک انسان والا می تواند از این موانع بگذرد.

مقام معظم رهبری دوازده ویژگی را جهت تربیت آدم عنوان کرده اند که یکی از مهمترین این ویژگی ها برای معلمانی که بناست وظیفه تربیت انسان را برعهده بگیرند تربیت نیروهای هم تراز انقلاب اسلامی است. وی تفکر در دانشجو معلمان را یک وظیفه مهم دانست و با اشاره به اهمیت کار دانشگاه های فرهنگیان گفت: نباید سطحی نگر باشید بلکه باید به سمت تفکر و فکر کردن پیش بروید و بر این اساس در دانشگاه های فرهنگیان رشد کنید. در واقع چشم اندازهای نظام تعلیم و تربیت از دیدگاه ایشان، چشم اندازهای کوتاه مدت و مقطعی نیست، به همین دلیل به تمام جوانب نظام آموزشی ما و به خصوص نظام آموزش عالی کشور، نظر و نگاهی ویژه و ملی دارند.

سخنان رهبر انقلاب در دیدار با دانشجویان در دانشگاه فرهنگیان در اردیبهشت ۹۷

رهبر معظم انقلاب در واقع تأکید کرده‌اند که با همه امکانات و ظرفیت‌های ادبی و هنری در جهت تکریم جایگاه معلم اهتمام بورزید. این مسأله از یک جهت دیگر به برنامه های فرهنگی دانشگاه مرتبط است. یعنی معاونت فرهنگی دانشگاه و نظام آموزش و پرورش باید در فرایند انجام برنامه های فرهنگی، به این مسائل هم بپردازند و از ظرفیت‌های هنری و ادبی مختلف مورد تأیید، حتی چهره‌های شاخص هنر و ادبیات در جهت تحقق این فرامین کوشش ویژه داشته باشند. دانشگاه فرهنگیان مأموریت‌های ویژه‌ای دارد. تربیت معلم و این موضوع، مهم‌ترین مسأله نظام آموزشی کشور است. بنابراین به اعتقاد من، تحمیل سلايق فردی، سیاسی و تحمیل موضوعات فراقانونی برای کسب منافع شخصی در دانشگاه از سوی دیگران و کسانی که دشواری‌های شغل معلمی و دشواری‌های فعالیت‌های مهم علمی را نچشیده‌اند، در دراز مدت به دانشگاه آسیب خواهند زد.

دانشگاه فرهنگیان یک الگو است و این الگو باید در تمام ابعاد در کشور نمونه باشد. به ویژه از نظر علمی و فرهنگی. و به لطف خدا و تلاش همه دلسوزان دانشگاه در این مسیر گام‌های مهم و اثرگذاری برداشته خواهد شد که به تدریج اثرات آن را در آینده نزدیک خواهیم دید. به هر حال دانشگاه بزرگ فرهنگیان نیازمند یک پویایی علمی است.

دانشگاه فرهنگیان یک دانشگاه بزرگ ملی است پس هدف های آن نیز ملی و بزرگ هستند. نکته مهم دیگری که رهبر معظم انقلاب روی آن تأکید داشتند، بحث علم سودمند و علم نافع است. ایشان فرمودند: «علم نافع آن چیزی است که ظرفیت های ما را شکوفا بکند». یعنی علمی که بتواند مشکلات مختلف کشور را به نحوی حل و فصل کند. نقش ملموس و کاربردی داشته باشد. ایشان فرمودند: «آموزش و پرورش و تعلیم و تربیت عمومی، زیرساخت اصلی سعادت یک ملت و پیشرفت یک کشور و در جمهوری اسلامی، حرکت به سمت آرمان ها است. وظیفه مهم همه ما چه این حقیر، چه مسؤولین دولتی، چه مدیریت های متوالی در بخش های مختلف - این است که منزلت معلّم را در جامعه معرفی کنیم؛ این کار نشده؛ منزلت معلّم، جایگاه معلّم، آن جوری که این حقیر به آن اعتقاد دارم و آن را حس می کنم و لمس می کنم، در جامعه جا نیفتاده. مسأله معیشت البته مهم است - شکی نیست - اما مسأله منزلت معلّم، اگر از مسأله معیشت مهم تر نباشد، قطعاً کمتر نیست. این [منزلت] فقط با گفتن هم حاصل نمیشود؛ حالا [اگر] بنده بگویم «معلّمی یک چنین مقام والایی است یا مقام انبیا است»، این ذهنیت عمومی را در کشور شکل نمی دهد؛ با صرف گفتن انجام نمی گیرد، [بلکه] کار لازم دارد. باید جا بیفتد در ذهن جامعه که معلّم یک مرجع است.

سما آذری و ژیلای خلیلی

دغدغه های دانشجو معلمان در جامعه

نقاط ضعف طرح کارورزی

معلمان اذعان دارند که دوره های کارورزی برای دانشجو معلمان مفید بوده و تا حدودی مهارت-های آنان را به عنوان یک معلم افزایش می دهد. بنابراین جهت بهبود این دوره ها به دو مورد که از نظر ایشان جزء نقاط ضعف برنامه می باشد، اشاره می کنند. این دو مورد شامل ایجاد مدارس کارورزپذیر، انتخاب معلمان باتجربه به عنوان معلم راهنما می باشد.

۱. ایجاد مدارس کارورزپذیر: در بعضی از مدارس که دانشجو معلمان برای دوره های کارورزی به آنجا می روند. آنچنان که باید به دانشجو معلم به عنوان یک کارورز اهمیت داده نمی شود که در رابطه با این مضمون اظهارات یکی از معلمان راهنما به عنوان نمونه در در ذیل آورده شده است.

« به نظر بنده نباید دانشجو معلم را برای کارورزی به هر معلمی سپرد بلکه باید به یک مدرسه و معلم خوب سپرد. برای اینکار هم می توان مثلا مدارس خاصی را برای کارورزان در نظر گرفت به عبارت دیگر مدرسی که کارورزپذیر باشند و بدانند که با یک کارورز چگونه باید رفتار کرد.»

۲. انتخاب معلمان باتجربه به عنوان معلم راهنما: در اجرای برنامه کارورزی، معلم راهنما نقش اساسی و مهمی را ایفا می کند. بنابراین ضرورت دارد که با دانشجو معلم همکاری کرده و با انتقال تجارب منحصر به فرد دوران معلمی خود به دانشجو معلم بتواند به تربیت وی به عنوان یک معلم کمک کند. اظهارات دو تن از معلمان راهنما به عنوان نمونه در در ذیل آورده شده است.

«هرچه تجارب معلمان راهنما بیشتر باشد بیشتر به دانشجو کمک می کنند.»

« من خودم به عنوان معلم راهنما و بر اساس تجربیات خودم سعی می -کنم هرچه را که لازم باشد به دانشجویان کارورزی بگویم و راهنماییشان کنم.»

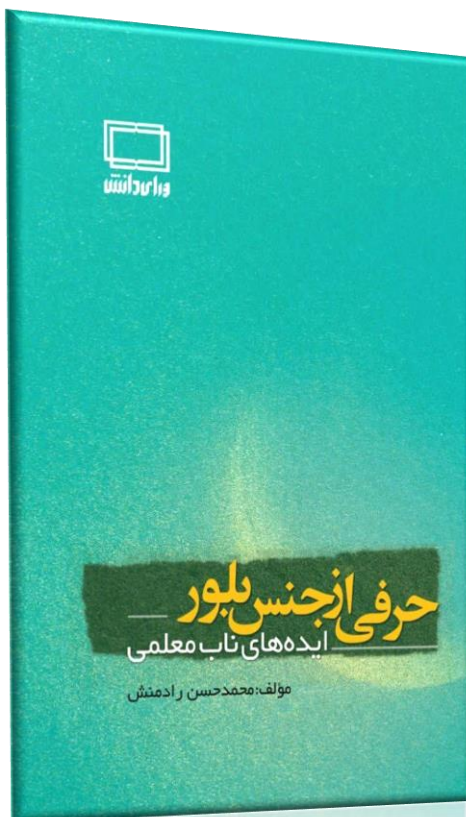
یکی از مهم ترین ویژگی های برنامه درسی کارورزی نقش بنیادین معلم راهنما در آن است. معلم راهنما در این برنامه درسی دارای نقش بی بدیل است. او نماینده عرصه عمل و دارنده تجربه های نادر معلمی کردن است. بنیادین بودن نقش معلم راهنما از آن جهت است که او هدایتگر تجربه-اندوزی دانشجومعلم در میدان عمل مدرسه است. این یک امر محتوایی در اجرای برنامه کارورزی است و به همین علت انتخاب معلم راهنما دارای بیشترین حساسیت است. بنابراین وقتی معلم در نقش معلم راهنما قرار گرفت و دانشجو معلمی برای کسب تجربه به دستیاری او سپرده شد، او دارای اختیار برای هدایت دانشجو معلم خواهد بود .

زمانی که معلمی به عنوان معلم راهنما قرار گرفت، آن زمان است که نقش بنیادین معلم راهنما آشکار می گردد. بنابراین معلم راهنما از طریق کارورزی تجربه های معلمی خویش را به دانشجو معلم انتقال می دهد. اما آنچه که مهم است این است که آیا در عمل نیز این امر انجام می پذیرد. باید گفت برخی عوامل موجود در حین کارورزی از جمله بی انگیزگی و بی حوصلگی برخی از معلمان راهنما در پذیرش دانشجومعلم و انتقال تجربیات خود به ایشان بدون دریافت هیچگونه حقوقی و مزایایی، راحت نبودن دانشجومعلم با معلم راهنمای خویش و عدم توجه به روش تدریس و تجارب معلم، مطرح نکردن مشکلات و سوالات خود با معلم راهنما و عواملی از این قبیل باعث ایجاد جو نامناسب بین دانشجومعلم و معلم راهنما گردیده و این امر نیز مانع تعامل و انتقال تجارب بین کارورز و معلم راهنما می گردد. معلم راهنما نقش مهمی را در مسیر رسیدن دانشجومعلمان به معلمی و درک چرایی و فلسفه کارورزی ایفا می کند. قبل از ورود به شغل معلمی دانشجومعلمان باید بتوانند در شغل خود ورزیدگی و تبحر لازم را به دست آورند که این امر از طریق واحدهای کارورزی انجام می پذیرد. نیک نیا و فراهانی و همکاران در پژوهش خود در ارتباط با افزایش بازه زمانی در دوره های تربیت معلم (کاردانی به کارشناسی) تاکید می کنند.

نسترن قلعه پور ، مبینا سبحانی لک

نقد و تحلیل کتاب "حرفی از جنس بلور"

اثر محمد حسن رادمنش

درس خوب معلم، از چشمان شاگردانش مشاهده میشود، اما درس موفقیت آمیز معلم، از اعمال و رفتار دانش آموزانش پدیدار می گردد! روزن شاین

«دانشجو معلم» واژه ای شریف و مقامی والا؛ معلم، کلمه ای که از تک تک حرف هایش عشق میچکد و به تنهایی واژه ی محترمی است و به همراه «دانشجو»، مسافر کوله به دوش سرزمین دانش، پیشه و مقامی میشود که بایستی در مقابلش سر تعظیم فرود آورد .

همین مقام والای یک انسانی که به درجه ی شریف معلمی رسیده ایجاب میکند که فرد نهایت تلاشش را در جهت سازندگی خود و حفظ این جایگاه زیبا بکند .

به راستی کدام انسان و کدام دانش آموزی هست که فردی را به عنوان آموزنده ی خود بپذیرد که در راه ابتدایی آموزش باز می ایستد؟ !

دانش آموزان مانند قطرات صاف و پاک بارانی هستند که قرار است در درون صدف دانسته های معلم تبدیل به مرواریدانی رخشان شوند پس مسئولیت ما بسیار بزرگ است و کوتاهی در آن جایز نیست.

زمانی که معلمی به عنوان معلم راهنما قرار گرفت. آن زمان است که نقش بنیادین معلم راهنما آشکار می گردد. بنابراین معلم راهنما از طریق کارورزی تجربه های معلمی خویش را به دانشجو معلم انتقال می دهد. اما آنچه که مهم است این است که آیا در عمل نیز این امر انجام می پذیرد. باید گفت برخی عوامل موجود در حین کارورزی از جمله بی انگیزگی و بی حوصلگی برخی از معلمان راهنما در پذیرش دانشجومعلم و انتقال تجربیات خود به ایشان بدون دریافت هیچگونه حقوقی و مزایایی، راحت نبودن دانشجومعلم با معلم راهنمای خویش و عدم توجه به روش تدریس و تجارب معلم، مطرح نکردن مشکلات و سوالات خود با معلم راهنما و عواملی از این قبیل باعث ایجاد جو نامناسب بین دانشجومعلم و معلم راهنما گردیده و این امر نیز مانع تعامل و انتقال تجارب بین کارورز و معلم راهنما می گردد. معلم راهنما نقش مهمی را در مسیر رسیدن دانشجومعلمان به معلمی و درک چرایی و فلسفه کارورزی ایفا می -کند. قبل از ورود به شغل

معلمی دانشجومعلمان باید بتوانند در شغل خود ورزیدگی و تبحر لازم را به دست آورند که این امر از طریق واحدهای کارورزی انجام می پذیرد. نیک نیا و فراهانی و همکاران در پژوهش خود در ارتباط با افزایش بازه زمانی در دوره های تربیت معلم (کاردانی به کارشناسی) تاکید می کنند.

رویا حسین زاده

نقش آموزش و پرورش در حوادث اخیر ایران

چند روزی از حوادث تلخ در کشورمان می گذرد در حالی که رسانه ها حضور جوانان دهه هشتادی را در این حوادث پررنگ نشان می دهند اما به این نکته توجه نمیکنند که ساختار آموزش از سال ۱۳۷۰ به بعد نتوانسته روحیه قانونمداری را در فرزندان تقویت کند و افرادی را پرورش داده است که با ابزار هایی که در دست دارند می خواهند به نتیجه دلخواه خود برسند با اینکه در دانش آموزان دهه هشتاد افزایش جسارت به خصیصه گستاخی تبدیل شده است و نه تنها معلمان و مدیران هیچ راهحلی برای آن نداشتند بلکه حتی ادارات آموزش و پرورش برای ماله کشی روی سائل می پردازند و به حل ریشه های آن توجه نمی کنند درست است که اوضاع اقتصادی به شدت خراب است و به قول معروف جایی برای دفاع از شرایط حاکم برای جامعه نمی ماند اما تبدیل یک اعتراض معدنی به خشونت در هر کشوری از جهان مذموم است چرا این دانش آموزان رعایت قانون را سلب آزاری خود می بینند حجاب هم در ایران قانونی دارد که در بسیاری از موارد حتی اجرای آن از سوی مسئولان جدی گرفته نمی شود و به نوعی حجاب دوطبقه شرعی و عرفی طبقه بندی شده است دهه های قبلی در مدارس که تمکین از قانون را یاد گرفته اند و اگر قانون شکنی صورت می گرفت با انواع برخورد ها اعم از اخراج، نمره نگرفتن، مردودی در مدرسه مواجه می شدند که هم اکنون بیشتر واکنش ها وجود خارجی ندارند وزارت آموزش و پرورش طرح های گوناگونی اعم از تغییر ساختار متوسطه، سند تحول و سایر طرح ها را به ویرانه هایی مبدل کرده است که هم اکنون در آن نه آموزش درسی وجود دارد و نه پرورشی درستی وجود دارد. نسل جدید تنها حذف موانع و گذر به پله بالاتر را با کمترین دردسر می خواهند چرا؟ چون در آموزش و پرورش به این کار عادت کرده اند. آموزش و پرورش در کنار همه نهادهای فرهنگی مقصر آشوب های کنونی است زیرا به جوانها یاد ندادند که قانون و محدودیت ها را باید در هر کشوری پذیرفت.

